

[Aage Fogh.]

tryk for, at flertallet i de to partier nu står bagved de to mænd, der har talt her i dag på partiernes vegne, og jeg benytter lejligheden til at takke dem for deres indstilling overfor det spørgsmål, som også vi anser for at være et af de meget vigtige.

Hvad angår de foreliggende lovforslag, kan jeg straks på mit partis vegne sige, at vi er villige til at gennemføre dem, også som de nu foreligger. Skal jeg bedømme de ændringer, der er sket i landstinget i det lovforslag, som blev vedtaget i folketinget i fjor, må jeg erkende, at der for mig at se er sket en forringelse. Men når der er skabt enighed om dem, er vi dog villige til at gå ind for dem også her i folketinget. Når jeg siger, der er sket en forringelse, må jeg begrunde det dermed, at der ikke kan være nogen tvivl om, at de gennemførte ændringer vil medføre, at disse love i det lange løb giver mindre jord, end de under den anden redaktion ville have givet. Til gengæld kan jeg måske sige, at de vil give jorden hurtigere, og jeg tænker, det er dette sidste, den højtærede landbrugsminister lægger vægt på, og at det er derfor, han har ofret megen både tid og flid for at opnå et resultat. Jeg tør nok antyde, at den højtærede landbrugsminister som den — det skal ikke siges i nogen dårlig mening — kompromisglade mand, han er, gennem tiderne har vist en forbavsende evne til at samle mange om de lovforslag, han mødte med, og det er altså også lykkedes for ministeren at samle næsten hele rigsdagen om disse vigtige lovforslag. Det er en god præstation, som jeg kan lykønske ham til. Men ikke desto mindre må jeg altså fastholde, at de klare principper, der lå i det lovforslag, der blev vedtaget af folketinget i fjor, er blevet noget udvaskede.

Der er enkelte ting, jeg ønsker nærmere bekræftet, fordi det, såvidt jeg kan se, ikke fremgår direkte af paragrafferne, hvad meningen skal være. Der foreligger imidlertid en udtalelse fra den højtærede landbrugsminister i landstinget, og jeg tror, den giver svaret. Det drejer sig om forholdene ved arveskifte. Her ville jeg forstå lovforslaget sådan, at bestemmelserne fulgte ejeren, således at den fritagelse for afgivelse af jord udover de 20 pct., som der er tale om, gælder den nuværende ejer, når ejendommen går i arv til hans søn. Af landbrugsministerens udtalelser fremgår det imidlertid, at bestemmelsen dækker ejendommen, således at det, når der een gang har fundet afgivelse sted af 20 pct. af jorden, dækker ud i al fremtid, indtil ny jordlovgivning vedtages.

Jeg beklager i og for sig, hvis dette sidste er det rigtige, men det er vigtigt, at vi får det klarlagt, så at rigsdagen i hvert fald ved, hvad det er, den vedtager. Skulle det ske, at vi ikke får lovforslaget i udvalg, synes jeg derfor, det er rigtigt at få spørgsmålet klaret allerede her.

Der er en anden af landstingets ændringer, som også er uklar. Det er ændringen til § 24 — den paragraf, der omhandler de store ejendommers ret til at købe tillægsjord. Der er i denne paragraf indføjet følgende: „eller arealet har været tilbudt statens jordlovsudvalg, og dette har erklæret ikke at ville erhverve jorden“.

Der står ikke andet og mere. Jeg må gå ud fra, at betingelserne for denne erhvervelse er sammenfaldende med betingelserne i § 9, stk. 4 — ellers bør det i hvert tilfælde tilføjes. Jeg anser det imidlertid for en selvfølge, at når der ikke er nævnt noget i denne forbindelse, er det, fordi betingelserne er sammenfaldende med de nævnte betingelser.

I det store og hele kan jeg altså erklære mig tilfreds. Hvis de foreliggende lovforslag ophøjes til love, vil der blive indført vigtige principielle ændringer i vor jordlovgivning, og statshusmandsloven, som vi gennemførte i fjor, er en virkelig håndsrækning til den dygtige landbrugsudom. Hvis den kommende efterspørgsel efter jord ikke kan tilfredstilles på denne lovgivnings vilkår, er jeg ikke et øjeblik i tvivl om, at der til enhver tid i fremtiden her i Danmark kan skabes et flertal for en lovgivning, der vil lægge forholdene således til rette, at der bliver jord i den udstrækning, som landbrugsuddommen efterspørger den.

Jeg har nogle betænkeligheder på et andet område, ikke rent lovgivningsmæssigt, men i forbindelse med administrationen, og derfor vil jeg gerne gøre et par bemærkninger herom.

Det er et spørgsmål, om det administrationsapparat, vi arbejder med, kan tumle denne lovgivning. Allerførst vil jeg rejse spørgsmålet om de ulovligt nedlagte ejendomme. Nu må der sættes en stopper for den trafik, der er drevet hidtil, og som man fra matrikeldirektoratets og landbrugsministeriets side ikke har været i stand til at kontrollere. Jeg vil anse det for givet, at den højtærede landbrugsminister vil sørge for, at der, når disse lovforslag er vedtaget, hurtigst muligt bliver givet dommerne besked om, på hvilken måde man nu ønsker dette gennemført i praksis. De vedtagne bestemmelser må jo gælde og må føres ud i praksis hurtigst muligt.